

Dictamen en relació amb la consulta plantejada per un Col·legi professional sobre el compliment de la normativa en protecció de dades personals.

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit emès per un Col·legi professional, en el qual sol·licita el parer de l'Autoritat sobre l'adequació de la seva actuació a la normativa en protecció de dades personals.

Analitzada la consulta, tenint en compte la normativa vigent aplicable, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent:

I

(...)

II

Cal tenir en compte el Decret que constitueix el Col·legi professional, per aplicació de la disposició transitòria cinquena de la Llei 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de les professions titulades i dels col·legis professionals.

Un cop celebrada l'Assemblea Constituent i per tal de donar compliment a la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD), el Col·legi planteja a aquesta Autoritat les qüestions següents:

1.- Si, atès que la constitució del Col·legi es produeix per segregació de la demarcació territorial catalana del *Colegio profesional* d'àmbit estatal, pot considerar-se d'aplicació l'article 19 del Reglament de desenvolupament de la LOPD (en endavant, RLOPD) i, per tant, només cal donar compliment a l'article 5 de la LOPD.

2.- Si, atès que "*les persones col·legiades amb domicili professional únic o principal a Catalunya passen a pertànyer, a tots els efectes, al Col·legi*", s'ha d'entendre que el nou responsable del fitxers és automàticament el nou Col·legi i, per tant, el Col·legi estatal té que remetre totes les dades i procedir a destruir les que tingui (llevat dels col·legiats que vulguin continuar pertanyent al Col·legi estatal).

3.- Si per aplicació de l'excepció 11.2 de la LOPD al consentiment per la cessió de dades es pot entendre que la Llei 7/2006 habilita de forma expressa la cessió en bloc de totes les dades dels col·legiats des del Col·legi estatal al nou Col·legi català, i si, de ser així, la demarcació territorial com a tal pot cedir les dades al nou Col·legi sense el consentiment o l'ordre expressa del Col·legi estatal.

Totes aquestes qüestions formulades pel Col·legi professional, relacionades principalment amb la comunicació o cessió de dades personals des del Col·legi estatal al Col·legi català, seran analitzades en els apartats següents. Per tal de facilitar la comprensió de l'anàlisi s'ha optat per variar l'ordre en què es formulen les qüestions en l'escrit de consulta.

III

En relació amb la primera qüestió formulada en l'escrit, això és, si resulta d'aplicació l'article 19 del Reglament de desenvolupament de la LOPD en aquest cas, escau fer les consideracions següents.

Llei 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de les professions titulades i dels col·legis professionals, estableix, d'una banda, la prohibició de constituir més d'un col·legi professional d'identica professió dins d'un mateix àmbit territorial (article 43.3) i, d'altra, la possibilitat d'escissió territorial, via segregació, dels col·legis professionals (article 53.2).

Així mateix, en la seva disposició transitòria cinquena preveu que *“els professionals integrats en un col·legi únic d'àmbit estatal, incorporats a aquest per mitjà de qualsevol de les seves delegacions radicades a Catalunya, sens perjudici de poder mantenir la col·legiació actual, poden formar un sol col·legi professional d'àmbit català d'acord amb el que estableix aquesta Llei (...)”*.

En aquest sentit, cal tenir en compte que l'article 37.3 exigeix, pel que fa als requisits de creació dels col·legis professionals, que es faci per mitjà de decret del Govern (com en aquest cas s'ha fet per mitjà del Decret que constitueix el Col·legi).

Per la seva banda, la Llei estatal 2/1974, de 13 de febrer, disposa que *“la fusió, l'absorció, la segregació, el canvi de denominació i la dissolució dels Col·legis Professionals de la mateixa professió serà promoguda pel propis Col·legis, d'acord amb el que es disposa en els respectius Estatuts, i requerirà l'aprovació per decret, prèvia audiència de la resta de Col·legis afectats”* (article 4.2). Així mateix, disposa que dins del mateix àmbit territorial assenyalat a cada Col·legi no es podrà constituir un altre de la mateixa professió (article 4.3).

Aquesta previsió es recull en els Estatuts del Col·legi estatal, els quals preveuen que un cop constituïda una demarcació territorial els col·legiats que hi estiguin adscrits podran acordar la seva segregació per constituir un Col·legi independent, tal i com ha fet, en aquest cas, la demarcació territorial catalana.

Des del punt de vista de la protecció de dades personals, una segregació com la descrita pot comportar que respecte les dades personals de determinades persones col·legiades en el Col·legi estatal es produeixi un canvi en la persona o òrgan que es configura com a responsable del tractament de les dades segregades.

El Reglament de desenvolupament de la LOPD, aprovat per Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, preveu, com a norma general, que quan aquest canvi té lloc a conseqüència d'una operació de fusió, escissió, cessió global d'actius i passius, aportació o transmissió de negoci o branca d'activitat empresarial, o qualsevol operació de reestructuració societària de naturalesa anàloga que preveu la normativa mercantil, no es produeix una cessió de dades, si bé el responsable cal que doni igualment compliment al que disposa l'article 5 de la LOPD (article 19 del RLOPD).

D'aquest precepte es desprèn, d'una banda, que quan té lloc una modificació del responsable del fitxer a conseqüència de les reestructuracions que en ell s'hi descriuen, la comunicació de dades personals no té consideració de cessió en els termes establerts a l'article 3.i) de la LOPD, i de l'altra que, tot i no haver-hi cessió, en aquests casos cal donar sempre compliment al deure d'informació.

En aquest cas concret, no poden considerar-se d'aplicació les previsions de l'article 19 del RLOPD, tot i produir-se un canvi en la responsabilitat del tractament de les dades personals de determinats col·legiats com a conseqüència de la segregació de la Demarcació territorial catalana del Col·legi estatal, atès que aquest precepte està pensat per aquells supòsits en què tal situació es produeix a conseqüència d'una reestructuració societària o de naturalesa mercantil, i no així per aquells altres en què la segregació es produeix d'una corporació de dret públic, donant lloc a una altra corporació.

Conseqüentment, la no aplicació en aquest cas de l'article 19 del RLOPD comporta que la comunicació de dades personals de determinades persones col·legiades en el Col·legi estatal al Col·legi català sí tingui consideració de cessió de dades personals i, com a tal, hagi de regir-se pel règim previst a l'article 11 de la LOPD.

IV

Així doncs, d'acord amb les consideracions anteriors i donant així resposta a la tercera qüestió plantejada, la comunicació de dades personals en aquest cas haurà de realitzar-se d'acord amb les previsions de l'article 11 de la LOPD.

L'apartat primer d'aquest article 11 de la LOPD disposa que *“les dades de caràcter personal objecte de tractament només poden ser comunicades a un tercer per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el consentiment previ de l'interessat”*.

Tot i així, l'apartat 2 disposa, com a excepcions a la norma general, que el consentiment no és necessari quan, entre d'altres supòsits, la cessió *“està autoritzada en una llei”* (lletra a).

En aquest sentit, el Col·legi pregunta si les disposicions de la Llei 7/2006, de 31 de maig, habiliten de forma expressa la cessió de les dades dels col·legiats des del Col·legi estatal al nou Col·legi.

Analitzada la Llei 7/2006, en connexió amb la Llei estatal 2/1974, cal fer avinent que, si bé en aquest cas, aquestes lleis no contenen una previsió expressa de comunicar les dades personals dels col·legiats des d'un Col·legi a un altre, pot considerar-se que, en la mesura en què preveuen la possibilitat de segregació dels col·legis i que, en un mateix àmbit territorial, no poden haver-hi dos col·legis de la mateixa professió (articles 43 i 53, respectivament), existeix habilitació legal suficient per a que la comunicació de dades personals en aquest cas sigui possible sense comptar amb el consentiment dels afectats.

Caldrà tenir en compte però que, en la mesura que aquestes lleis no contenen una previsió expressa de comunicar o cedir dades personals en aquest cas, sinó que es desprèn de l'examen dels seus preceptes, caldrà donar compliment al deure d'informació en els termes previstos en l'article 5.4 de la LOPD, respecte a aquells col·legiats que compten amb domicili professional únic o principal a Catalunya i que passen a pertànyer al Col·legi professional.

Pel que fa al darrer incís de la tercera qüestió plantejada pel Col·legi, en què es fa referència a si l'existència d'habilitació legal permet que la Demarcació territorial cedeixi les dades personals sense el consentiment o l'ordre expressa del Col·legi estatal, cal fer avinent que l'excepció al consentiment a què fa referència l'article

11.2.a) de la LOPD es refereix a poder comunicar o cedir les dades personals a un tercer sense el consentiment del titular d'aquestes dades (en aquest cas, dels col·legiats) i no així sense una decisió prèvia del Col·legi estatal, responsable del seu tractament fins aquell moment. El mode en concret en què s'ha de realitzar aquesta comunicació de dades és una qüestió interna que ha d'ésser resolta pels propis Col·legis implicats.

V

D'altra banda, en relació amb la segona qüestió formulada pel Col·legi en què planteja si d'acord amb la previsió continguda en la disposició addicional tercera del Decret que constitueix el Col·legi, on s'estableix que "amb l'entrada en vigor del present Decret, les persones col·legiades amb domicili professional únic o principal a Catalunya passen a pertànyer, a tots els efectes, al Col·legi català, sens perjudici que puguin mantenir la seva condició de membres del Col·legi d'àmbit estatal", s'ha d'entendre que el nou responsable del fitxer és automàticament el nou Col·legi i, per tant, el Col·legi estatal ha de remetre les dades i procedir a destruir les que tingui, tret dels col·legiats que vulguin continuar pertanyent al Col·legi estatal, escau fer les consideracions següents.

Un cop establert que la segregació de la Demarcació territorial catalana del Col·legi estatal per constituir el nou Col·legi comporta que s'hagin de cedir les dades personals de determinades persones des del Col·legi estatal al Col·legi català i que aquesta cessió troba habilitació suficient en les disposicions de la Llei 7/2006, de 31 de maig, pot concloure's que, efectivament, a partir del moment en què el Col·legi català disposi d'aquestes dades personals i decideixi sobre la finalitat, el contingut i l'ús del seu tractament, es convertirà en el nou responsable del seu tractament (article 3.d) de la LOPD).

Ara bé, pel que fa a la qüestió concreta de si el Col·legi estatal ha de remetre "totes les dades" al Col·legi català cal tenir en compte que només haurà de facilitar les dades personals d'aquelles persones col·legiades que, d'acord amb aquesta disposició addicional tercera del Decret que constitueix el Col·legi, tenen el domicili professional únic o principal a Catalunya, així com que aquestes dades hauran de ser adequades, pertinents i no excessives per a què aquestes persones puguin incorporar-se al Col·legi i aquest pugui dur a terme les seves funcions. En canvi, el Col·legi estatal no haurà de comunicar aquelles altres dades personals dels afectats que hagi pogut recopilar al llarg de la relació professional mantinguda amb aquestes persones i que siguin necessàries per desenvolupar les seves funcions.

En quant al fet de si el Col·legi estatal, un cop comunicades les dades, ha de procedir a destruir-les, llevat dels col·legiats que vulguin continuar pertanyent-hi, es fa avinent que, en la mesura que es desconeix si algun dels professionals afectats continuarà mantenint relacions amb el Col·legi estatal que impliquin el tractament de les seves dades personals, correspon al mateix Col·legi estatal, amb la col·laboració del Col·legi català, adoptar aquesta decisió segons les seves necessitats de funcionament.

D'altra banda, es recorda que el Col·legi català, com a responsable de les dades personals que hagin estat comunicades, ha de procedir, amb caràcter previ a la seva recollida, a la creació i inscripció en el Registre de Protecció de Dades de Catalunya del fitxer que legitimi el tractament de les dades personals dels col·legiats, així com de la resta de fitxers (públics o privats) que siguin necessaris per dur a terme les funcions que legalment té atribuïdes (articles 25 LOPD i 53.4 del RLOPD).

D'acord amb les consideracions fetes fins ara en relació amb la consulta formulada, es fan les següents,

Conclusions

La segregació de la Demarcació territorial catalana del *Colegio profesional* d'àmbit estatal per constituir un Col·legi professional català independent comportarà la comunicació de dades personals de determinades persones col·legiades en el Col·legi estatal. Aquesta comunicació té consideració de cessió i, com a tal, ha de regir-se pel règim previst a l'article 11 de la LOPD, sense que resultin d'aplicació en aquest cas concret les previsions de l'article 19 del RLOPD.

La cessió de dades pot realitzar-se sense comptar amb el consentiment dels afectats, en la mesura que de les previsions de la Llei 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de professions titulades i dels col·legis professionals, es desprèn l'existència d'habilitació legal suficient per dur a terme la comunicació (article 11.2.a de la LOPD), i ha de comprendre només les dades personals de les persones col·legiades amb domicili professional únic o principal a Catalunya que siguin adequades, pertinents i no excessives perquè puguin col·legiar-se en el Col·legi de Catalunya.

El Col·legi, un cop rebudes les dades, es converteix en el nou responsable del seu tractament (article 3.d) de la LOPD) i haurà de donar compliment al deure d'informació als afectats en els termes establerts a l'article 5.4 de la LOPD, així com a la resta de principis i obligacions previstes en la normativa en protecció de dades personals.

Barcelona, 30 de novembre de 2010